

Tatiana Konderak

Lekcja języka obcego w klasie I w świetle nowej podstawy programowej

Edukacja Elementarna w Teorii i Praktyce : kwartalnik dla nauczycieli nr 2-3, 80-81

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Tatiana Konderak
Instytut Romanistyki
Uniwersytet Warszawski

LEKCJA JĘZYKA OBCEGO W KLASIE I W ŚWIETLE NOWEJ PODSTAWY PROGRAMOWEJ

Reforma programowa, opracowana przez Ministerstwo Edukacji Narodowej czyli zreformowane cele i treści kształcenia, zostały zdefiniowane w *Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół*¹. Dokument ten, którego celem jest poprawa efektów kształcenia, wszedł w życie we wrześniu 2009 r., ale już od 2002 r. wszystkie polskie sześciolatki są objęte obowiązkową edukacją i uczą się w tzw. „zerówkach”. Rozporządzenie to przewiduje wprowadzenie nauki języka obcego już od pierwszej klasy szkoły podstawowej oraz drugiego języka obcego w gimnazjum.

Rok szkolny 2011/2012 jest ostatnim rokiem trzyletniego okresu obniżania wieku szkolnego i kolejnym rokiem upowszechniania edukacji przedszkolnej. Od września 2011 wszystkie pięciolatki będą objęte obowiązkowym wychowaniem przedszkolnym, a rodzice sześciolatek po raz ostatni będą mogli zdecydować czy posłać swoje dzieci do I klasy czy pozostawić je w przedszkolu. Ze względu na dostosowanie wymagań do niższego wieku uczniów rozpoczynających edukację szkolną, autorzy podstawy programowej mieli na uwadze potrzeby rozwojowe i możliwości intelektualne dzieci sześciolatków. Dlatego też wyodrębnili oni wymagania dla pierwszoklasistów, tworząc oddzielny wykaz wiadomości i umiejętności dla ucznia kończącego klasę I, i oddzielny dla ucznia kończącego klasę III.

Opisując i podkreślając efekty kształcenia po każdym etapie edukacyjnym, autorzy sformułowali je w języku wymagań i określili wiedzę, umiejętności i postawy, jakie uczeń powinien osiągnąć na koniec każdego etapu nauki. Cele kształcenia zostały wyrażone w postaci wymagań ogólnych, a treści nauczania i umiejętności, jakie uczeń ma zdobyć, są opisane w formie wymagań szczegółowych.

Język obcy nowożytny jest jednym z jedenastu obszarów, które w tych wymaganiach zostały opisane i według nich uczeń kończący klasę I w zakresie języka obcego²:

1. rozumie proste polecenia i właściwie na nie reaguje;
2. nazywa obiekty w najbliższym otoczeniu;
3. recytuje wierszyki i rymowanki, śpiewa piosenki z repertuaru dziecięcego;
4. rozumie sens opowiedzianych historyjek, gdy są wspierane obrazkami, gestami, przedmiotami;

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z dnia 15 stycznia 2009 r., nr 4, poz. 17). Tekst rozporządzenia oraz informacje dotyczące reformy programowej można znaleźć na stronach www.reformaprogramowa.men.gov.pl

² *Podstawa programowa z komentarzami. Tom 3. Języki obce w szkole podstawowej, gimnazjum i liceum*. Tekst dostępny na www.reformaprogramowa.men.gov.pl

5. stopniowo buduje swoją świadomość językową w zakresie języka obcego i ojczystego.

Ponieważ zgodnie z zapisem w nowej podstawie programowej: „Celem edukacji wczesnoszkolnej jest wspomaganie dziecka w rozwoju intelektualnym, emocjonalnym, społecznym, fizycznym, estetycznym i etycznym”, wymagania stawiane nauczycielowi języka obcego na tym etapie nauczania są bardzo wysokie. Musi on posiadać rozległą wiedzę psychologiczną, pedagogiczną, socjologiczną i metodyczną, nie mówiąc o wiedzy przedmiotowej, wrażliwości oraz kompetencjach komunikacyjnych, społecznych, organizacyjnych czy językowych. Od nauczyciela pracującego z dziećmi w klasach I–III wymaga się holistycznego podejścia do całego procesu kształcenia i stworzenia takich warunków, w których możliwy jest jak najszybszy rozwój zmysłów zgodnie z potrzebami poznawczymi, emocjonalnymi i społecznymi dziecka.

Jako że dzieci najlepiej uczą się w sposób czynny, poprzez wykonywanie zadań przy niskim poziomie stresu, praca z piosenką na lekcji języka obcego jest dobrym sposobem stworzenia atmosfery dającej poczucie bezpieczeństwa, przy jednoczesnym aktywizowaniu wszystkich zmysłów. Jest tutaj miejsce nie tylko na śpiew i muzykę, ale również zajęcia plastyczne, dramowe, czy teatralne.

W załączonych poniżej scenariuszach zajęć z języka włoskiego w klasie I, proponowane techniki odpowiadają emocjonalnym i intelektualnym możliwościom dzieci, aktywizując możliwie wszystkie zmysły i stając się nauką poprzez zabawę. Pamiętajmy, iż częste słuchanie i powtarzanie to sposób na wykształcenie pamięci mechanicznej i ułatwienie w opanowaniu języka mówionego, a zadania słuchowe są źródłem informacji, dzięki którym dzieci zaczynają budować swoje wyobrażenia o funkcjonowaniu języka, w tym również obcego.

Tatiana Konderak

Monika Koszycka

SCENARIUSZE ZAJĘĆ Z JĘZYKA WŁOSKIEGO DLA KLASY I W OPARCIU O PIOSENKĘ „NELLA VECCHIA FATTORIA”

Temat: Gli animali allevati.

Czas: 45 minut

Cele lekcji

Ogólne

1. Osluchanie uczniów z językiem włoskim.
2. Zapoznanie ich z nazwami zwierząt (forma ustna i pisemna).